

โดย คุณปรินดา ยิ่งชล

- Director, PwC Thailand
- คณะทำงานศูนย์ความรู้ด้านการสอบบัญชีในธุรกิจที่มีระบบ IT ที่ซับซ้อน ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี

การตรวจสอบที่ใช้เทคโนโลยี: ปลอดภัยการตรวจสอบแบบเต็ม

ยินดีต้อนรับสู่โลกใหม่ของการตรวจสอบ โลกที่ลูกค้าในหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และทีมงานมีความเข้าใจในธุรกิจเป็นอย่างดีและมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของบริษัทอย่างต่อเนื่อง ผู้สอบบัญชีจึงต้องปรับเปลี่ยนการตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีมาผสมผสานกับความสามารถของผู้สอบบัญชีได้อย่างลงตัว เพื่อช่วยส่งเสริมคุณภาพงานตรวจสอบที่ยอดเยี่ยม ประหยัดเวลา และให้ข้อมูลเชิงลึกที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นแก่ลูกค้า ข้อมูลดังกล่าวจึงเปรียบเสมือนขุมทรัพย์อันทรงพลังที่สร้างได้ด้วยมือของผู้สอบบัญชี การนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ก็เป็นอีกหนึ่งความท้าทายที่ผู้สอบบัญชีต้องพบเจอ เนื่องจากทุกบริษัทไม่ว่าจะมีขนาดเท่าใดก็ตามมักจะเต็มไปด้วยข้อมูลและทำให้ในหลายครั้ง ผู้สอบบัญชีไม่รู้ว่า จะต้องจัดการกับข้อมูลที่กระจัดกระจายอยู่อย่างเงิบ ๆ ในระบบที่แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมักไม่ได้ใช้งานกว่าจะถูกดึงไปตรวจสอบ แต่ถ้าผู้สอบบัญชีเปลี่ยนข้อมูลที่มากมายเหล่านี้ให้เป็นข้อมูลเชิงลึกที่มีความหมายและสื่อสารให้ทราบถึงคุณค่าของข้อมูล จะส่งผลให้ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อการตัดสินใจที่ดีขึ้น และเพิ่มมูลค่าแก่ลูกค้ามากยิ่งขึ้น

เครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาไปสู่การตรวจสอบที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลกำลังเปลี่ยนแปลงวิธีการตรวจสอบทั้งในระดับรายการไล่ไปจนถึงระดับบัญชีแยกประเภททั่วไป ผู้สอบบัญชีอย่างเรา ๆ ก็มีเครื่องมือใหม่ในการดึงข้อมูลและแสดงภาพข้อมูล ซึ่งช่วยให้เราสามารถเจาะลึกชุดข้อมูลที่แตกต่างจากในอดีตและครอบคลุมมากขึ้น และทำให้วิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนได้มากยิ่งขึ้น แหล่งข้อมูลเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเลข ดังนั้นความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งลูกค้าและผู้สอบบัญชีเอง แม้ว่าเทคโนโลยีที่ใหม่กว่าอาจถูกนำมาใช้เพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่กระบวนการตรวจสอบหลายอย่างไม่เปลี่ยนแปลงไปจากสิ่งที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติมาในหลายยุคหลายสมัย

ในปัจจุบันนี้ ผู้สอบบัญชีมีเครื่องมือที่หลากหลายซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อช่วยในงานตรวจสอบให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังเช่น

Artificial Intelligence (AI)

แม้ว่าจะอยู่ในช่วงเริ่มต้นการตรวจสอบที่นำ AI มาใช้จะช่วยทำให้กระบวนการตรวจสอบดีขึ้น เนื่องจากผู้สอบบัญชีสามารถใช้ AI ในการระบุรูปแบบและความผิดปกติของข้อมูลจำนวนมากได้ AI จะรับรู้และจดจำปัญหาที่ระบุได้ จากนั้นจึงเรียนรู้จากประสบการณ์และนำการเรียนรู้ไปใช้กับชุดข้อมูลถัดไป

Robotic Process Automation (RPA)

ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ RPA เพื่อทำงานประเภทที่ต้องทำซ้ำ ๆ ได้โดยอัตโนมัติ เช่น การคัดลอกและวางข้อมูลระหว่าง Application หรือการกระทบยอดและการอ้างอิงข้อมูลระหว่างกัน (Cross Reference) RPA จึงมีส่วนช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพ และขยายขอบเขตให้ครอบคลุมถึงความเสี่ยงหลาย ๆ ด้าน

Blockchain

Blockchain สามารถช่วยลูกค้าของเราในการปรับปรุงกระบวนการ เพิ่มความโปร่งใส และสร้างวิธีการใหม่ในการทำงาน นอกจากนี้ Blockchain จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบทุกรายการซึ่งจะแทนที่การสุ่มตัวอย่าง คุณลักษณะดังกล่าวสามารถช่วยในการปรับปรุงการตรวจสอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการทุจริต เนื่องจากระบบแบบเรียลไทม์สามารถตอบสนองและตรวจสอบความผิดปกติได้ทันทีเมื่อได้รับข้อมูลเข้าไป

Drones

การใช้ Drones ในการตรวจสอบช่วยสร้างประโยชน์ให้กับงานของผู้สอบบัญชีด้วย ตัวอย่างเช่น เราใช้ Drones ในการตรวจนับสินค้าคงเหลือเพื่อช่วยผู้สอบบัญชีไม่ต้องเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะ สถานที่ที่อาจมีอันตรายหรือมีความยากลำบากในการเข้าถึง เช่น การใช้กับลูกค้าในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่ครอบคลุมพื้นที่หลายตารางกิโลเมตรซึ่งผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องประเมินสถานะทางกายภาพ นอกจากนี้ Drones สามารถใช้ทำแผนที่พื้นที่ ทำรายงาน ติดตามความคืบหน้าของงานได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องเดินทางไปที่เหมือง ดังนั้น Drones จึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องการประหยัดเวลาและการหลีกเลี่ยงอันตราย ซึ่งทำให้ Drones เป็นแพลตฟอร์มใหม่ที่สำคัญสำหรับการรวบรวมข้อมูลอีกด้วย

ผู้สอบบัญชีในยุคแห่งการตรวจสอบที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

นอกจากการนำเครื่องมือทางเทคโนโลยีมาใช้ ผู้สอบบัญชีตระหนักดีว่าทรัพยากรบุคคลซึ่งหมายถึงตัวผู้สอบบัญชีเองมีความสำคัญอย่างมาก เพราะถ้าหากไม่มีคนที่สามารถใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ได้ก็จะไม่สามารถตีความผลลัพธ์หรือข้อมูลได้ รวมทั้งไม่สามารถสร้างข้อมูลเชิงลึกที่จะนำมาช่วยในการปรับแต่งวิธีการตรวจสอบ และใช้วิถิจำนวนได้เหมาะสม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องเพิ่มทักษะทั้งในส่วนการ Upskilling และ Reskilling อย่างต่อเนื่อง

มาเตรียมความพร้อมไปด้วยกันนะคะ

ข้อมูลอ้างอิง :

'Technology Enabled Audit' PwC Switzerland

(<https://www.pwc.ch/en/services/assurance/technology-enabled-audit.html>)

